

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 438/2017-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Piovarčím ml., advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 113/2015 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 113/2015 porušené neboli.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 438/2017-9 z 29. júna 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 113/2015.

2. Zo sťažnosti vyplynulo:

„... K porušeniu môjho práva ako sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd došlo a dochádza v doposiaľ právoplatne neskončenom konaní vedenom pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 1Co/113/2015, v právnej veci žalobkyne [REDAKOVANÉ]... bytom [REDAKOVANÉ] proti žalovanej [REDAKOVANÉ]... bytom [REDAKOVANÉ].

Predmetom konania je určenie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu práva prechodu.

Žaloba vo veci samej bola podaná dňa 21.11.2008. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo až 04.01.2010, potom prvostupňový súd priebežne konal v priebehu rokov 2010 a 2011. Pojednávanie dňa 13.10.2011 bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku, avšak k vyhláseniu rozsudku došlo až 26.04.2012, teda takmer po viac ako pol roku.

Na základe odvolania bola vec postúpená Krajskému súdu v Košiciach, ktorý uznesením o rok neskôr dňa 29.05.2013 zrušil rozsudok súdu I. stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po zrušení veci bolo ďalšie pojednávanie súdu I. stupňa nariadené až na deň 02.10.2014, teda po viac ako jednom roku. Súd na tomto pojednávaní rozsudkom vo veci rozhodol.

Na základe odvolania bola vec postúpená Krajskému súdu v Košiciach na prejednanie a rozhodnutie, kde sa nachádza od 20.02.2015 a doposiaľ nebolo vo veci rozhodnuté.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že nečinnosť Krajského súdu trvá už jeden rok, pričom celková dĺžka konania v mojej právnej veci trvá už viac ako 7 rokov a doposiaľ nebola právoplatne skončená.

... V zmysle... nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, spisová značka II. ÚS 71/01 pri rozhodovaní o tom, či došlo vo veci k zbytočným prietahom v súdnom konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústavný súd zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie sa účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval (spisová značka II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98).

1) Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci:

Predmetom konania je určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu práva prechodu. Som toho názoru, že sa jedná o štandardnú rozhodovaciú agendu všeobecných súdov a preto ju nemožno hodnotiť ako právne, či fakticky zložitú. Dojem zložitosti je podľa môjho názoru navodzovaný nesústredeným a neefektívnym postupom všeobecných súdov, čo v žiadnom prípade nemôže byť na ťarchu mňa ako účastníka konania. Nakoniec, zložitost' veci nie je ani argumentom Krajského súdu Košice ako dôvod jeho nečinnosti v mojej právnej veci.

V tejto súvislosti podotýkam, že konanie, ktoré prebieha na druhom stupni súdnej sústavy nemožno v žiadnom prípade z hľadiska eventuálne skutkovej zložitosti porovnávať s konaním na prvom stupni, a to aj s poukazom na ust. § 213 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého je odvolací súd viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami podľa odsekov 2 až 7. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd v danej veci žiadne dokazovanie sám nevykonáva. Hoci by som pripustila potrebu krajského súdu oboznámiť sa dôkladne s celou právnou vecou pre potreby zákonného a spravodlivého prejednanie a rozhodnutia, považujem za ústavne neakceptovateľné, aby uvedený proces

trval v právnom štáte po dobu jedného roka, resp. dlhšie, a to najmä v právnych veciach, ktorých celkové trvanie predstavuje dobu napr. 7 rokov ako je tomu v tomto konkrétnom prípade.

2) Pokiaľ ide o správanie sa účastníka predmetného konania:

Pokiaľ ide o dané kritérium pri rozhodovaní o tom, či došlo k zbytočným prietahom a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, mám za to, že zo strany mňa ako účastníka konania k žiadnym prietahom nedošlo. Počas celého konania som v konaní vystupovala aktívne a súčinnosťne, navyiac, bola som kvalifikovane zastúpená právnou zástupkyňou, čo rovnako nepochybne prispelo k rýchlejšiemu priebehu konania. Rovnako som súdu poskytla všetku potrebnú súčinnosť a neexistuje dôvod, prečo by som mala záujem na bezdôvodnom predlžovaní trvania súdneho konania.

3) Pokiaľ ide o spôsob, akým súd v konaní postupoval:

Domnievam sa, že k porušeniu môjho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky došlo v dôsledku nekonania súdu, pričom neexistovala zákonná prekážka, aby súd vo veci nekonal ako i jeho konaním, ktoré nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov. Mám za to, že obrana predsedu Krajského súdu Košice uvedená v odpovedi zo dňa 09.12.2015 na moju sťažnosť na prietahy spočívajúca v nadmernom nápade a z toho plynúcej zaťažnosti sudcov neobstojí, nakoľko táto argumentácia je už prekonaná doterajšou ustálenou judikatúrou Ústavného súdu, ktorý opakovane uviedol, že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia, (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 38/03) Z vyjadrenia predsedu krajského súdu však nevyplýva prijatie účinných opatrení...

Vo veci prietahov v konaní som podala dňa 13.11.2015 sťažnosť predsedovi Krajského súdu Košice v zmysle ust. § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Na moju sťažnosť písomne odpovedal predseda Krajského súdu Košice listom sp. zn. Spr 217/2015 zo dňa 09.12.2015, v ktorej konštatuje, že veci na civilnom úseku uvedeného

súdu sa vybavujú zásadne podľa poradia, v akom došli na súd. Zároveň sa za spôsobené prietahy ospravedlnil...

Mám za to, že v dôsledku prietahov v konaní na Krajskom súde Košice došlo k následkom, ktoré sa už nedajú zásadne napraviť alebo odstrániť.

Vzhľadom na skutočnosť, že označený súd si v rozpore s princípmi právneho štátu, resp. v rozpore s právnymi predpismi, neplní jednu zo svojich základných úloh, a to poskytnutie rýchlej a účinnej ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov súdneho konania, dochádza k takému neúnosnému predlžovaniu súdneho konania, že u mňa ako u sťažovateľa vyvoláva dojem, že predmetný súdny spor, napriek svojej pomernej jednoduchosti, nebude možné skončiť.

Podľa môjho názoru neobstoja ani dôvody uvedené predsedom Krajského súdu Košice v jeho odpovedi zo dňa 09.12.2015 na moju sťažnosť na prietahy zo dňa 13.11.2015, nakoľko som toho názoru, že pravým dôvodom, pre ktorý nebola moja vec doteraz rozhodnutá a právoplatne skončená nie je nadmerná zaťaženosť sudcov, resp. vybavovanie vecí tzv. v poradí, v akom na súd došli, ale práve nečinnosť, nesústredenosť, neefektívnosť a laxný prístup konajúceho súdu, ktorý je jednoznačne na ujmu účastníkov konania. Rovnako ako som uviedla vyššie, ja ako účastník konania v žiadnom prípade nemám a nemusím znášať dôsledky nadmerného zaťaženia súdov a ich nedostatočného personálneho zabezpečenia.

Celý priebeh konania na Krajskom súde Košice u mňa vzbudzuje silný pocit straty dôvery k súdu ako inštitúcii, ktorej hlavnou úlohou je ochrana zákonnosti, a ktorá svojim postupom porušuje základný zákon štátu, resp. jedno zo základných práv zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ÚS 58/02).

... Nemožnosť vyriešenia spornej otázky ohľadne môjho nároku na určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu práva prechodu, v spojení s postupom súdu, ktorý vo veci nevykonáva úkony, ktoré majú smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa účastníci konania počas jeho trvania nachádzajú, je jasným dôkazom neefektívnej činnosti súdu, ktorá nie je ničím ospravedlniteľná.

Mám za to, že vzhľadom na doterajší priebeh konania na odvolacom súde, ktoré nepochybne vykazuje znaky zbytočných prietahov, samotné uplatnenie právomoci Ústavného súdu v podobe príkazu krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov,

dostatočne nereparuje porušenie môjho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Z uvedených dôvodov preto ako sťažovateľ považujem za vhodné, aby mi bolo taktiež priznané primerané finančné zadosťučinenie, a to v sume 5000 Eur.

... Na základe vyššie uvedených skutočností mám za to, že postupom Krajského súdu Košice, t.j. nečinnosťou v konaní 1Co/113/2015, došlo k prietahom v konaní, a tým k porušeniu môjho základného práva garantovaného Ústavou Slovenskej republiky, a to práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, navrhujem, aby Ústavný súd na základe vyššie uvedených skutkových a právnych skutočností a vykonanému dokazovaniu vo veci nálezom rozhodol:

1) Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 1Co/113/2015 porušené bolo.

2) Krajskému súdu Košice sa v konaní vedenom pod sp. zn. 1Co/113/2015 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3) Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 Eur, ktoré je Krajský súd Košice povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4) Krajský súd Košice je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.»

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania, a to krajský súd, zastúpený jeho predsedom listom sp. zn. 1 SprV/640/2017 zo 17. júla 2017, a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu zo 7. augusta 2017.

3.1 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto skutočnosti:

„... Ústavná sťažnosť sa týka veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 25C/297/2008 o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, v ktorej sťažovateľka je žalobkyňou.

Okresný súd Košice I rozhodol (opakovane) vo veci rozsudkom dňa 2.10.2014, ktorým žalobu zamietol. V dôsledku odvolania podaného žalobkyňou bol spis predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len krajský súd alebo súd) dňa 20.2.2015, ktorý uznesením zo dňa 16.3.2016 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Dňa 5.5.2016 bol spis vrátený Okresnému súdu Košice I, ktorý doposiaľ vo veci nerozhodol.

Sudca - spravodajca (zároveň predseda senátu) pritom patrí medzi najvýkonnejších sudcov tunajšieho súdu a vybavoval veci v poradí, v akom napadli na súd so zohľadnením dĺžky konania na súde prvej inštancie.

Aj keď nejde o právne zložitý spor, patrí podľa nášho názoru medzi skutkovo zložitejšie veci vzhľadom na rozsah a charakter dokazovania. V čase rozhodovania odvolacieho súdu spisový materiál tvorilo viac ako 300 strán, z toho podstatnú časť listinné dôkazy prevažne staršieho dáta a štúdium spisového materiálu bolo časovo náročnejšie.

Z vyššie uvedených dôvodov sa domnievame, že nemožno konštatovať prietahy spôsobené tunajším súdom.

Nestotožňujeme sa s dôvodmi sťažnosti, ani s tvrdením sťažovateľky o neefektívnom a nesústreďenom postupe tunajšieho súdu.

V odvolacom konaní neboli prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. OSP a sťažovateľka nespôsobilá v odvolacom konaní prietahy.

Nesúhlasíme ani s priznaním finančného zadosťučinenia. Odvolacie konanie v súčasnosti je skončené (16.3.2016 bolo vyhlásené rozhodnutie), a teda aj prípadné porušenie práva, ak by bolo tak rozhodnuté ústavným súdom, už bolo odstránené.

Súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

3.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom podaní k uvedenému vyjadreniu krajského súdu uviedol, že:

«... V celom rozsahu zotrvávam na všetkých skutočnostiach, vecnej a právnej argumentácii uvedenej v mojej písomnej ústavnej sťažnosti zo dňa 05.02.2016.

K vyjadreniu predsedu Krajského súdu Košice sp. zn. 1SprV/640/2017 zo dňa 17.07.2017 uvádzam, že so skutočnosťami v ňom uvedenými sa nestotožňujem.

V prvom rade podotýkam, že kritérium „zložitosti veci“ je potrebné vnímať odlišne v konaní pred súdom I. inštancie a v konaní pred odvolacím súdom. Konanie pred odvolacím súdom nemožno z hľadiska eventuálnej skutkovej zložitosti porovnávať s konaním pred súdom I. inštancie, a to aj s poukazom na ust. § 383 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého „odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.“

V písomnom vyjadrení predsedu Krajského súdu sa neuvádza, či súd vo veci vykonával vlastné dokazovanie, resp. v akom rozsahu. Z obsahu uznesenia, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu I. inštancie je zrejmé, že odvolací súd dokazovanie vo veci sám nevykonával.

Trvanie konania pred odvolacím súdom považujem za ústavne neakceptovateľné, najmä z dôvodu, že konanie ako také trvá od roku 2008, t.j. takmer 9 rokov a doposiaľ nebolo právoplatne skončené.

Podľa môjho názoru, nie je možné akceptovať obranu Krajského súdu Košice, spočívajúcu v odvolávaní sa na výkonnosť sudcov pri vybavovaní vecí a ich vybavovaním podľa poradia, v akom napadli na súd. Táto argumentácia je prekonaná doterajšou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý uviedol, že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedu krajského súdu však nevyplýva prijatie účinných opatrení.

Možno teda zhrnúť, že krajský súd od napadnutia mu veci dňa 20.02.2015 do rozhodnutia vo veci dňa 16.03.2016 nevykonával vo veci žiadny iný procesný úkon.

V kontexte vyššie uvedeného preto podľa môjho názoru neobstojí ani argument prezentovaný vo vyjadrení predsedu krajského súdu, že rozhodnutím vo veci bolo odstránené porušenie môjho základného práva. Taká argumentácia a postup by sa potom dala v zásade použiť na každý vzniknutý prieťah v súdnom konaní, pričom nečinnosť súdu by bola zhojená a teda aj ospravedlnená jednoducho iba tým, že súd vydá rozhodnutie

potom, čo sa účastník konania domáha ochrany svojich základných práv pred Ústavným súdom.

Záverom uvádzam, že súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to je v danej veci, možno už len na základe celkovej dĺžky jeho trvania považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 Ústavy a čl. 38 ods. 2 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Vo vzťahu k výzve súdu na vyjadrenie sa k požiadavke ústneho pojednávania vo veci uvádzam, že na ústnom prejednaní mojej ústavnej sťažnosti netrvám.»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

6. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či v odvolacom konaní „o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu práva prechodu“ postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 113/2015 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

8. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

9. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

10. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od skutkovej zložitosti veci. Po právnej stránke

možno danú vec „o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu“ považovať za štandardnú, ktorá sa osobitne nelíši od obdobných konaní tohto druhu.

11. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

12. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu a vychádzajúc z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu konštatuje, že posudzované konanie sa na krajskom súde začalo 20. februára 2015 a 16. marca 2016 bolo skončené uznesením krajského súdu č. k. 1 Co 113/2015-312, teda napadnuté konanie pred krajským súdom trvalo 1 rok a 1 mesiac.

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Z obsahu sťažnosti podanej ústavnému súdu a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka pred jej podaním využila aj možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 13. novembra 2015 podala sťažnosť na priet'ahy v konaní.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mala sťažovateľka právo podľa citovaného zákonného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, pretože po prešetroaní sťažnosti predsedom krajského súdu z 9. decembra 2015, ktorý uznal dôvodnosť sťažnosti, krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol po štyroch mesiacoch.

Postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol bez prietáhov (čomu nasvedčuje aj odpoveď predsedu krajského súdu sp. zn. Spr 217/2015 z 9. decembra 2015), avšak po využití účinných prostriedkov nápravy sa postup krajského súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi (celkove trval 1 rok a 1 mesiac), ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné z hľadiska komplexného posúdenia inkriminovaného konania považovať postup krajského súdu v ňom za porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

13. Sťažovateľka okrem vyslovenia porušenia označených práv navrhla, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, a domáhala sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia.

V zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhoviecie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd vyslovil, že označené práva, ktorých porušenie sťažovateľka namietala, porušené neboli, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už podrobnejšie nezaoberal.

14. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému z účastníkov, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Keďže sťažovateľka v konaní neuspela, nepripadalo do úvahy, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

15. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2017